

„Republica Offshore”: ce s-a schimbat la 10 ani după sustragerea banilor din sistemul financiar-bancar și de asigurări din Republica Moldova

După 10 ani de la sustragerea unui miliard de dolari din sistemul bancar din Republica Moldova, și spălarea a peste 20 de miliarde de dolari prin intermediul băncilor moldovenești, cu implicarea unor judecători, sub ochii organelor de drept, în lipsa unor mecanisme de supraveghere robuste, principalii autori ai acestor scheme frauduloase continuă să se afle la libertate. Aceasta este una dintre concluziile raportului *„«Republica Offshore»: analiza factorilor care au contribuit la fraudă sistemică și spălarea de bani în sectorul financiar-bancar și de asigurări din Republica Moldova”*.

Este primul raport al **Comitetului Consultativ Independent Anticorupție (CCIA)**, care prezintă o analiză cuprinzătoare a fenomenului corupției, fraudei și spălării de bani din sistemul financiar-bancar și de asigurări, văzută într-un context mai larg. De asemenea, este ilustrat modul în care modificările legislative, numirile problematice ale unor conducători de instituții, lipsa unei independențe autentice a instituțiilor de supraveghere și a unei reacții prompte la semnalele de alarmă, au rezultat în capturarea instituțiilor statului.

Raportul prezintă constatări documentate, formulează concluzii și recomandări pentru consolidarea instituțiilor, sporirea transparenței în activitatea acestora, modificări ale legislației, îmbunătățirea mecanismului de supraveghere din domeniul financiar, bancar și de asigurări.

Mai este necesară asigurarea unei proceduri transparente și a unor criterii clare pentru numirea în funcția de guvernator, viceguvernator a Băncii Naționale a Moldovei, și a altor instituții, fortificarea procesului de detectare timpurie a spălării banilor de instituțiile de resort, îmbunătățirea procesului de recuperare în materie civilă și penală printr-o mai bună coordonare între agenții, consolidarea sprijinului internațional, și altele.

„De la declararea Independenței Moldovei de URSS și până în prezent, unii politicieni, patroni și acoliții lor au abuzat de pozițiile lor de autoritate și influență pentru a crea sisteme defecte sau pentru a le submina pe cele funcționale, cu scopul de a obține beneficii personale. În unele cazuri, persoanele au fost atât de înverșunate în activitățile lor corupte și au beneficiat atât de semnificativ, încât impactul – acumularea bogăției și concentrarea puterii lor în detrimentul cetățenilor moldoveni – amenință întreaga economie. Dacă ar fi să-și extindă puterea și să preia pe deplin controlul asupra economiei, ei ar controla în mod efectiv țara – definiția «statului capturat». Vocile celor mulți s-ar pierde, iar odată cu aceasta – și democrația, în favoarea celor foarte puțini”, afirmă **James Wasserstrom**, copreședinte CCIA.

DI Wasserstrom este diplomat american, care, printre altele, a condus lupta împotriva corupției în serviciile de utilitate publică timp de patru ani în calitate de ofițer superior în cadrul Misiunii Administrației ONU în Kosovo și consilier al Ambasadei SUA pentru combaterea corupției în Afganistan.

*„Nu e totul pierdut. Guvernul a întreprins măsuri serioase și dificile pentru a soluționa deficiențele flagrante ale statului de drept, care se regăsesc în fiecare element al sistemului de justiție. Va fi un proces lung, iar succesul este incert. Deși au existat unele îmbunătățiri în reglementarea sectorului financiar, rămân nesoluționate deficiențele evidente privind schemele de spălare a banilor și beneficiarii efectivi”, consideră **Tamara Razin**, copreședinte CCIA.*

Dna Razin este expertă în macroeconomie și finanțe internaționale, cu o experiență de lucru de 14 ani la Fondul Monetar Internațional. Anterior, a activat 15 ani la Banca Națională a Moldovei.

Acesta este primul raport al CCIA. Următoarele se vor referi la competențele instituțiilor anticorupție, finanțarea partidelor politice și corupția din întreprinderile cu capital de stat, care vor fi elaborate pe parcursul anului 2022.

Comitetul Consultativ Independent Anticorupție (CCIA) a fost înființat în iunie 2021 prin [decret prezidențial](#). CCIA este o structură independentă alcătuită din experți internaționali și naționali, care au misiunea de a analiza problemele sistemice de corupție mare ce afectează instituțiile de stat din R. Moldova și de a îmbunătăți capacitatea acestora de a implementa măsuri anticorupție. CCIA va raporta despre gradul de implementare al recomandărilor din raport la fiecare șase luni sau în mod ad-hoc (conform necesităților).

Misiunea CCIA este de a consolida înțelegerea Republicii Moldova cu privire la problemele generale și specifice în ceea ce privește corupția mare și de a spori capacitatea statului de a lua măsuri corespunzătoare pentru a îmbunătăți viața cetățenilor din Republica Moldova.

